

Verliefd op tulpen

In haar tuinatelier in het Friese Harich werkt Greetje Feenstra in alle rust aan haar schilderijen. Landschappen, mensen en bloemen. Vooral haar tulpen oogsten bewondering. Zelf oordeelt ze bescheiden over haar artistieke kwaliteiten. „Ik zal mezelf nooit een kunstenaar noemen. Dat vind ik zo'n zwaar woord.”

In het tuinatelier naast een vijver met bijna onnatuurlijk mooie waterlelies staan twee tulpenschilderijen van één meter twintig in het vierkant. De jongste creaties van Greetje Feenstra (61), die ze in opdracht heeft geschilderd. Is de opdrachtgever niet tevreden, dan neemt ze het doek terug. Liever dan het aan te passen op een wijze die haar niet zint. Ze groeide op in een groot gerefor-

meerd gezin in het Groningse Onnen, waar haar vader een goede functie bij het waterleidingbedrijf had. „Wij woonden ernaast, bij dat grote pompstation met z'n filtergebouwen, eromheen bos en weilanden. Mijn vader was een echte natuurliefhebber. Hij had twee boomgaarden en hield bijen. Als klein meisje stond ik er met m'n neus bovenop als hij bezig was. Mama hield erg van beesten: we hadden een pauw, een geit, poezen...

Met m'n oudere zussen ging ik vaak in de weilanden wandelen. Het mooist was plat op de grond in het gras liggen, tussen de koeien, en dan naar boven kijken om te vertellen wat je in de wolken zag. Ik ben er een natuurkind geworden. Toen ik vijf jaar was, verhuisden we naar Haren, in tegenstelling tot Onnen een chic dorp. Daar heb ik ook wel wat van meegekregen. Ik hou van mooie dingen.”

Greetje Feenstra: „Ik ben een enorm emotioneel mens en kan mijn gevoelens in die bloem kwijt”

„Ik voel me altijd heel nietig als ik in de natuur loop, mijn moeder had dat ook”

Verstandelijk gehandicapten

Na de middelbare school ging ze naar de kunstacademie in Groningen, die ze voortijdig verliet vanwege het aanbod van een Amsterdamse uitgever om er vormgeefster te worden. Ze bleef er twaalf jaar, al haar zussen kozen voor de zorg. „Ik uiteindelijk ook. Na mijn huwelijk kreeg ik het verzoek om een kunstgroep op te richten voor verstandelijk gehandicapten van een hoog niveau. In eerste instantie voor een halfjaar. Elke week schilderde ik met die mensen. Op een gegeven moment exposeerden we door heel Nederland, we kwamen op tv, het halve jaar liep uit tot bijna dertien jaar.”

Al die tijd bleef het noorden trekken. Zes jaar geleden kon ze er geen weerstand meer tegen bieden en verhuisde ze met haar gezin naar Gaasterland. Omgeven door een droomtuin werkt de bevlogen kunstenaar er ongestoord aan haar doeken of verzorgt ze kleinschalige workshops voor liefhebbers van verf en penseel.

Wie zijn voor uzelf het grote voorbeeld?

„Ik ben altijd gefascineerd geweest door de 17e-eeuwse meesters: Rembrandt, Vermeer... Vooral door hun spel met licht en donker. Nog altijd kom ik regelmatig in het Rijksmuseum en sta dan met m'n neus bijna

tegen de schilderijen. Wat natuurlijk niet mag. 'Mevrouw, wil u even iets naar achteren gaan.' Toch koos ik voor een verslag op de kunstacademie niet Rembrandt of Vermeer, maar Mondriaan. Ik vind heel veel stijlen mooi, al wordt er ook heel veel lelijks gemaakt. Laat ik het zo zeggen: wat mij niet aanspreekt.”

Uw werk lijkt een mix van Rembrandt en Mondriaan te bieden. Spelen met donker en licht maar wel met uitgesproken kleuren.

„Dat klopt. Mijn werk is absoluut niet klassiek, maar ook absoluut niet modern. Deze stijl heb ik zelf in de loop van de jaren ontwikkeld.”

Wat is kunst?

„Ik zal mezelf niet snel een kunstenaar noemen. Dat vind ik zo'n zwaar woord. Hierboven is een man bezig die de badkamer renoveert. Dat vind ik óók een kunstenaar, snap je. Als ik naar hem kijk, zeg ik: 'Dat je dat kán!' Geweldig, hoe mooi strak hij die tegels tegen de muur krijgt.”

U hebt een bijzondere voorkeur voor tulpen. Hoe is die ontstaan?

„Een jaar of vijftien geleden speelde ik met mijn kat in het gras, waar ook tulpen stonden. Liggend op de grond viel ineens mijn oog erop, en kreeg ik het idee zo'n tulp op te blazen tot een enorm object. Dat hoort bij mij.

Ik voel me altijd heel nietig als ik in de natuur loop. Mijn moeder had dat ook.

Het schilderen van die bloem heeft me zo gegrepen, dat ik niet meer ben opgehouden. Ik vind een tulp fascinerend door z'n eenvoud en eigenzinnigheid. Hij gaat zijn eigen weg, in een vaas groeit hij gewoon door. Ineens gaat hij open staan, en heeft hij weer een andere vorm, maar hij blijft eenvoudig. Hij is puur Hollands, maar hij heeft ook iets exotisch, want van oorsprong komt hij uit Turkije. In historisch opzicht is het ook een bijzondere bloem. Tulpen zijn een belangrijk beleggingsmiddel geweest, waarmee mensen schatrijk maar ook straatarm zijn geworden.”

Hoe krijgt u het voor elkaar om uw tulpen zo'n diffuse glinstering te geven?

„Ik schilder met acrylverf laag over laag, waardoor je dieptewerking krijgt. Het is net of je met je hand in het schilderij kunt. Dat is een stuk ambacht. Het zilverachtige effect ontstaat door plaatselijk papier, folie, bladzilver of bladgoud aan de onderlaag toe te voegen. Dat doe ik niet altijd, maar soms heeft het een meerwaarde. Ik werk ook wel met schelpenzand, waar ik weer overheen verf. Daardoor kun je een bepaalde lichtval bewerken of versterken. Het is een kwestie van durf. Als je net be-

gint, doe je alles precies volgens het boekje. Naarmate je verder komt, ga je meer experimenteren. Net als een bakker, een slager en een kok.”

Wordt het na vijftien jaar niet eentonig om tulpen te schilderen?

„Het is niet het enige wat ik doe, ik schilder ook landschappen en personen. Toch kom ik altijd weer bij de tulp terug. Ik ben een enorm emotioneel mens en kan mijn gevoelens in die bloem kwijt. Dat kan blijdschap zijn, maar ook verdriet om iets wat ik heb meegemaakt, gezien of gelezen. Onder het schilderen komt daar een bepaalde lichtval uit voort. Ik gebruik ook nooit een voorbeeld, maar schilder de tulpen altijd vanuit m'n hoofd. Op het gevoel. Het zijn echte emotieschilderijen.”

Gemaakt door een kunstenaar die in opdracht werkt. Legt dat geen druk op uw creativiteit?

„Helemaal niet. Ik heb voor mezelf een bepaalde deadline, maar ook niet meer dan dat. Een doek gaat pas weg als het helemaal goed is. Als ik een schilderij heb afgerond, staat het nog een aantal weken in het atelier. Al die tijd moet ik het gevoel houden dat er echt niets meer aan hoeft te gebeuren. Pas dan ga ik de opdrachtgever bellen.”

Is het moeilijk om een stuk waar je

hart in ligt af te staan?

„Als ik in opdracht schilder, heb ik steeds de persoon van de opdrachtgever voor ogen. Voor ik aan de slag ga, heb ik daar een uitvoerig gesprek mee. Ik laat mensen heel veel voorbeelden zien. Aan de hand daarvan kunnen ze aangeven wat hen wel en wat hen niet aanspreekt. Als kunstenaar kun je heel egocentrisch worden. Schilder je in opdracht, dan moet je rekening houden met iemand anders. Dat maakt ook het afstaan van het schilderij gemakkelijker.”

Al uw werk is in principe te koop?

„Niet alles. Van een aantal schilderijen doe ik absoluut geen afstand, omdat ik er een enorme emotionele binding mee heb. Een daarvan is een schilderij van mijn moeder, dat ik al honderd keer had kunnen verkopen. Ik heb het gemaakt toen het dementeringsproces bij mama doorzette. Het was een vrouw met een geweldige uitstraling. Daar is nu bijna niets meer van over. Af en toe een paar gebaartjes. Het wegvegen van kruimeltjes op haar jasje, het voelen aan haar oren of de belletjes nog goed zitten. Toen ik dat schilderij maakte, konden we nog net een gesprek voeren. Dat heb ik uitgebeeld. Mij zie je van achteren, haar gezicht is helemaal vervaagd. Wel zie je nog dat prachtige, grijze haar. Haar schouders zijn hoger dan die van mij. Haar jasje

heb ik in goud geschilderd. Ik acht mama zeer hoog. Laat ik dat schilderij aan vrouwen van mijn leeftijd zien, dan schieten ze bijna allemaal vol. Ze herkennen zichzelf erin. Dat is logisch, denk ik. De moeder-dochterrelatie is uniek.”

Hoe lastig is het om zulk emotioneel werk te combineren met ondernemerschap?

„Ik voel me geen ondernemer, maar wil de dingen wel goed doen. Ik heb een mooie website laten maken. Dat is een geweldig communicatiemiddel. Ik heb nog meegemaakt dat je geen visitekaartjes in een galerie mocht leggen. De baas van de galerie wilde voorkomen dat de klant rechtstreeks naar de kunstenaar ging. Dat gebeurt nu wel, dan word je vanzelf wat meer ondernemer. Ik vind het sowieso heerlijk om met mensen om te gaan, met hen te praten en te luisteren naar wat ze mooi vinden. De schilderijen lever ik ook zelf bij hen af, om te zien hoe het daar staat. Van het begin tot het eind wil ik de touwtjes in handen hebben.”

Hoe veel tulpen van Greetje Feenstra hangen er inmiddels in het land?

„Geen idee, heel veel. Ik heb het land bloemrijk gemaakt. Ze blijven niet allemaal in Nederland. In Israël hangt een heel groot doek van mij, in Canada, in Amerika, in Engeland... Vaak bij Nederlanders die door die tulp de herinnering aan Holland bewaren. Niet alleen door die bloem, maar ook door de sfeer van het landschap erachter, het weer en de wind die ik erin verwerk. Mijn tulpen zijn altijd in beweging. Ze blijven me boeien. Ik denk omdat ik mezelf erin herken.”

www.greetjefeestra.nl